

הצעני הנוביני

אבל אנחנו הרי לא להמנו למען שטחים! אנו לא רוצים בשטחים, אלא רק בכיבוש! אנו מוכנים לנהל משאומתן בלי שום תנאים מוקדמים.

זה היה צעף מס' 5. את הצעף הזה, הכימעי-אחרון, הסיר משה דיין. הוא אמר, בפשטות, ישראל אינה מעוניינת בשום עם מצריים, אם יביא השלום להחזרת הצ'יחאי סיני.

אין צורך בדמיון רב כדי להרחיב את הפסוק על ירדן וסוריה, שלא לדבר על הפלסטינים שאינם קיימים. האם זהו הצעף האחרון?

עוד לא לגמרי. השבוע, כשהסחתי דברים אלה בפני גולדה מאיר, שגנה שבכלל לא שמעה את כל ההכרזות. עוד נשארו צעפים אחד או שניים. אבל רקיים.

ה יונים יושבות על החרב. הנצים מטריחים את עצמם רק בקושי לנפנף בעלה-הזוית הקמול.

חוז מאשר להכריז בפירוש ובפשטות שאיננו מעוניינים בשלום, ושעצם רעיון השלום הוא מוזימה אנטי-ישראלי. אלה, עשתה הממשלה את הכל כדי להוכיח שזהו עמדה תה. מדוע? מה גרם להתערטלות זו? העיתוי אינו מיקרי. אוקטובר 1972 הוא החודש שבו השתחררה ישראל מכל החציים. ארצות-הברית משחקת כליל, מפני שהיא נמצאת בשיא מערכת-יחידות, ומפני שהגשיא ניכסון רוצה להיחבר ברוב שלא היה כדוגמתו בדברי ימי ארצו. ברית-המעצמות הסתלקה מכל התחייבויותיה כלפי הערבים, ועדיין לא חזרה אליהן.

הערבים מסולגים אף יותר מן המקובל אצלם. אין שתי מדינות ערביות המסוגלות לשחק פעולה ביניהן מעבר לחיבור הצהרות ריקות מתוכן.

הטרור הפלסטיני נהגיל לנו מדי פעם מהלומות מכאיבות, ועולה לנו בהוץ-זעק. אבל הוא גם מספק אליכי להתקשחות טוטאלית של עמדת הממשלה, ומכשיר את האווירה לקבלתה.

ממשלת ישראל מוצאת את עצמה במצבו של ילד קטן, שנכנס לחנות-ממתקים כדי לקנות סוכריות בחמישה גרוש, ונזכח לדעת שיש החנוני נעם. הוא רוצה לחטוף את הכל.

א כל החנוני עתיד לחזור במקדם או במאוחר. בטווח הקצר צודקת הממשלה בהערכת-המצב שלה. המצב הוא באמת אידיאלי.

אבל כבר בטווח הבינוני עלולה התמונה להשתנות כליל.

ניכסון ייבחר מחדש, ואז יהיה חופשי מכל דאגה לקלות יהודיים במשך ארבע שנים, מכיוון שממילא לא יהיה רשאי לייבחר מחדש. איש אינו יכול להיות בטוח מה תהיה מדיניותו אז.

הסובייטים יעמידו לערבים תנאים קשים. אם יקבלו מחיר די מפתה, הם יחזרו לעולם הערבי.

בעולם הערבי עצמו עשויים לקרות דברים רבים. למשל: הפיכה פרו-אמריקאית במצרים, שתביא להסדר קאמיר-ושינגטון על-השבון ישראל, או הפיכה פרו-סובייטית, שתכניס את הצבא הסובייטי לעמק היאור. אלה הן רק ארבע אפשרויות. העולם אינו עומד דום. תוך שנתיים-שלוש אנחנו עלולים לעמוד במצב הרבה יותר קשה.

זהו הטווח הבינוני. הטווח הארוך הוא הרבה יותר מסוכן, והוא הקובע.

מי שמאמין שהעולם הערבי יהיה עד סוף הימים חסר-אונים, מפולג, מבלבל, מתוסכל — לא למד את דברי ימיהם של עמים אחרים. ואם למד — אינו מסוגל ללמוד מלקח שיגאות הזולת.

לא במקרה מזכירות כל ההצהרות הנ"ל את דבריהם של מנהיגי גרמניה במלחמת-העולם הראשונה. כשהלש צבאם על מחצית אירופה, ואת דברי הגנרלים היפאניים בשנות ה-30, כשהמרחב הסיני היה מופקר לחסדיהם. אלה גם אלה? למדו. בדרך הקשה.

ש לומית התערטלה, וזכתה בראשו שותתיהדם של המטביל. ממשלתנו פושטת את צעיפיה, ומתקרבת לצעף השביעי, האחרון.

מה יהיה שכרה? אולי הראש הכרות של תיקנות השלום, על צדחת.

מדוע צריכות להשתתף במשאומתן כל מדינות-ערב המעורבות בסיכסוך (מצריים, ירדן, סוריה, לבנון)? מדוע לא יהיה משאומתן עם כל מדינה ערבית לחוד? מפני שאז קל יותר לערבים להיות גמרי שים. אחרת תחשוש כל מדינה שהשניה תשי מיץ אותה כתבוסתנית וכבוגדת.

מדוע דרושה נוכחות המעצמות הגדולות? מפני שכך קל יותר לערבים לסגת מהכרזתם המקודשת, שלעולם לא יישבו עם הישראלים פנים-אל-פנים, כשנוכחים גם זרים, ויכלו לטעון שלמעשה לא סטו מן המקובל מאז ומעולם באו"ם, שבו יושבים הערבים והישראלים ממילא ליד שולחן אחד.

והנה בא אבא אבן, ופוסל את הרעיון לחי ממשלת ישראל אינה רוצה לשבת עם ארבע המדינות הערביות ביחד, ובוודאי לא בנוכחות זרים. עוד צעף אחד נפל.

א יזה שלום רוצים? כמובן, בשלום-אמת, שלום שלם וטוטאלי. הצעף השלישי.

והנה, לפתע, הכריז אבא אבן לפני שבועיים שאין השעה כשרה לחיפוש שלום כולל. יש להסתפק, כעת, בחיפוש "הסדר חלקי" לפתיחת תעלת סואץ. רעיון "ההסדר החלקי" נולד כתחליף זמני, אמרו: אם אין אפשרות להשיג בעתיד הקרוב הסדר כולל, ננסה

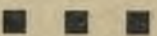

(קארקטורה של זאב ב.מערבי)

להשיג תחילה סידור חלקי, שיביא לתווה כללית וכך יכשיר את הקרקע לשלום הכולל.

עכשיו בא אבן והופך את היוצרות. החסי דר החלקי, שהיה עד כה תחליף-מאונס, נראה יפתע כאדיאלי, הרצוי מן השלום הכולל.

למעשה הוא משתמש ברעיון החלקי כדי למנוע הידברות על הרעיון הכולל. עוד צעף.

י ישראל קיבלה את החלטת מועצת-הביטחון 242, מפני שהיא כוללת הכרה ערבית בעצמאותה, ריבונותה ושלמותה של מדינת-ישראל, ומפני שמטרת ההחלטה היא להשיג "שלום צודק ובר-קיימא" הכולל "גבור לזת בטוחים ומוכרים" לישראל.

242 היתה הצעף הרביעי.

והנה איים אבא אבן בשבוע שעבר שאם יקבל האו"ם להבא החלטה כלשהי המותחת ביקורת על מדיניות ממשלת ישראל, תבטל הממשלה בכלל את הסכמתה ל-242. הממשלה מתנהגת כאילו עשתה טובה למישהו כשיהסכימה להחלטה זו. ואם האו"ם יתנהג יפה, וינסה עוד החלטה לא-סימפאטית, נוסף על מאות ההחלטות הקודמות — היא תבטל את ההסכמה.

כלומר: אנחנו לא מעוניינים ב"שלום צודק ובר-קיימא". הערבים מעוניינים בו. אם ירנינו אותנו, נסתלק מכל העניין.

ר יקודה של שלומית מלהיב את דמיון האנושות מזה אלפיים שנה.

העלמה הנ"ל, נכדתו של הורדוס הגדול, הופיעה בפני אביה החורג, הורדוס אנטיפטר, במסיבת יום-ההולדת שלו, במיבצר שבעבר-הירדן.

לפי בקשתו, רקדה העלמה לפניו. בזה אחר זה הסירה את שבעת צעיפיה. כאשר הסירה את הצעף האחרון, נמס לבו של השליט, והוא הבטיח למלא כל מישאלה שתעלה על לבו.

לשלומית היתה רק מישאלה צנועה אחת: להוציא להורג את יוחנן המטביל, הנביא היהודי התורני, שהיה כלוא באותו מיבצר. היא שנאה אותו, מפני שמתח ביקורת על נשואי השליט עם אמה, הורדיה, שהיתה נשואה קודם לכן לאחיו, הורדוס פיליפ, אבי שלומית. הכטחה היא הכטחה. הורדוס אנטיפטר נתן את הפקודה, וראשו הכרות של המטביל הובא למסיבה על צדחת, כשהוא עדיין שותת דם.

יתכן שזה לא היה קורה, אלמלא הסירה שלומית את הצעף השביעי.

ס צנה זו תוארה באלפי ציורים, שלא לדבר על ספרים, יצירות-באלט ומופעי סטריפ-טויז. נדמה כאילו החליט עכשיו אבא אבן לחזור על הריקוד. כשבועות האחרונים אנו עדים לסטריפי טויז פוליטי אמנותי. בזה אחר זה נפלים כל הצעיפים של מדיניות-השלום הממשלתית.

הצעף הראשון, היפה ביותר, היה זה: אנו מוכנים לשלום עם כל מי שרוצה בשלום עימנו. ידנו מושטת. תמיד.

והנה, לפתע, הודיע אבא אבן, בכמה מהדורות שונות, שבגלל התלקחות הטרור הפלסטיני אין השעה כשרה למאמצי שלום.

כבר עמדנו על האבסורד שבהודעה מעין זו. באותו הגיון יכול היה כל צד לוחם, בכל מילחמה, להכריז: "כל זמן שנמשכת המלחמה, אין השעה כשרה להיפוש שלום."

כל מטרתו של הסכם-שלום הוא לשים קץ למלחמה. אלמלא היתה נמשכה מלחמה, לא היה צורך בחיפוש שלום.

יתר על כן: אנשי-הטרור הם הגורם העיקרי במרחב הפוסל את עצם רעיון השלום. מי שאומר: "בגלל מעשי הטרור אין השעה כשרה לכריתת-שלום", הריהו אומר: "בגלל מעשיהם של הערבים המתנגדים לשלום, לא נעשה דבר כדי להידבר עם אותם הערבים הטוענים שהם רוצים בשלום."

זה מזור שבעתיים, אם נזכור מי הם אנשי-הטרור. הם פלסטינים, וזאתם הימים בהם הכריזו אבן הכרזות אלה, הכריזה גולדה מאיר שאין פלסטינים, ואין זכויות לפלסטינים, ואין שום מקום למדינה פלסטינית.

כלומר: לא נעשה שלום עם מדינות-ערב בגלל מעשי הפלסטינים, שאינם קיימים.

מתקבל הרושם כאילו יש אצלנו מישהו המבכר על הטרור, מפני שהוא פוטר אותנו מהצורך לעסוק בשלום.

פ עם אמרה הממשלה שהיא מוכנה למשאומתן בכל רגע. אבל היא רוצה שהוא יהיה ישר, פנים-אל-פנים.

זהו הצעף השני.

זה היה צעף יפה, מפני שהיה ברור ששום מנהיג ערבי אינו יכול להסכים למשאומתן ישר בשלב הראשון, לפני שנתברר אילו שטחים מוכנה ממשלת-ישראל להחזיר תמורת שלום.

אחר-כך נסוגה הממשלה מתביעה זו, לפחות למראית-עין. היא הסכימה למסעי גונאר יארינג, ולרעיון של "שיחות רדוס" או "שיחות קירבה". כלומר: יושבים בשני חדרים סמוכים, או בשני בתים-מלון סמוכים, ומישהו מתחיל בין הצדדים, כמו דאלף באגץ, הכושי שעשה את שלו ברדוס.

עכשיו מציע מוזכור האו"ם הצעה מרחיבה קתיבלת יותר: שתתקיים ועידת-שלום כהשי תתפחות באיכות המעצמות.

הישראלים וכל הערבים המעורבים במלחמה יישבו יחד, בחדר אחד, ליד שולחן אחד. אבל הם לא יישבו לבדם. נציגי המעצמות ואיש האו"ם יישבו יחד עימם, וידונו בצוותא.

כלומר: משאומתן ישר, פנים-אל-פנים. התגשמות החלום.